

YO NETWERK

Goed bezig in Zuid-Holland

Rotterdamse Jongeren Milieu Excursie

JMA heeft net als afgelopen jaren workshops gegeven tijdens de Rotterdamse Jongeren Milieu Excursie (RJME). Tijdens deze twee dagen bezoeken 1500 jongeren verschillende bedrijven en instellingen om te leren over het milieu en wat deze bedrijven doen voor een beter milieu. JMA liet jongeren tijdens de workshop nadenken over wat zij zelf kunnen veranderen in hun eigen omgeving.

29 oktober was de afsluiting in Yourspace in Rotterdam. Na een debat met stellingen over verschillende milieuonderwerpen was er een workshop van stichting Scrap waarin leerlingen van schoon afval, mooie nieuwe kleding en tassen hebben gemaakt.

Door de jongeren is JMA genomineerd als een van de beste RJME bedrijven! Het afvalverwerkingsbedrijf Rotterdam heeft uiteindelijk de RJME award gewonnen, gefeliciteerd!

Hoog niveau milieucursies in Rotterdam

AFZENDER: JMA@SCHOOL * POSTBUS 19199 * 1000 GD AMSTERDAM

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

79 De nieuwsbrief van het netwerk voor iedereen die jong is en actief voor natuur en milieu

DE WERELD EN HET MIJLIEU

In harmonie met de omgeving in Zweden

VOORTGEZET ONDERWIJS

Goed bezig in Zuid-Holland

MBO NETWERK

ROC, koken en milieu

Adopteer een kerstboom

In Leusden kun je een kerstboom adopteren. Na de kerst breng je deze biologische en onbespoten boom gewoon weer terug. www.adopteereenkerstboom.nl

cybermannetje®

The Bet in Dordrecht

Dit najaar heeft het Stedelijk Dalton Lyceum in Dordrecht voor de tweede keer meegedaan aan The Bet. Direct na de zomervakantie is er weer een klas begonnen en op 6 november hebben de leerlingen gehoord dat ze de wedstrijd van hun gemeente gewonnen hebben. En in plaats van de beloofde 8 procent is er zelfs bijna 15 procent CO2 bespaard! De wethouder van milieu heeft de leerlingen een biologische lunch aangeboden als beloning. De besparingen hebben de leerlingen behaald door zowel thuis als op school zuinig om te gaan met energie door bijvoorbeeld 1 minuut korter te douchen of vaker de fiets te pakken.

THE BET RIGHT HERE, RIGHT NOW!

MBO NETWERK

Koken en milieu op het ROC

ROC van Amsterdam

Janna van Elk, docente van ROC van Amsterdam nodigde in 2007 JMA voor het eerst uit om gastlessen te geven aan haar Horeca-studenten. Sindsdien is er veel gebeurd daar met het thema koken en milieu!

De studenten maken inmiddels deel uit van het project Tijd voor Eten (www.tijdvooreten.nl), waarbij ze langs de boer gaan en met streekproducten koken voor kinderen op de basisschool.

ROC The Game

Woensdag 18 november is ROC The Game afgesloten. De Veghelse studenten zijn de winnaars van ROC The Game! Zij kregen van minister Cramer (van milieu) te horen dat zij zich het meest hebben

GEFELICITEERD

ingezet voor duurzaamheid en hun school daarom de titel 'Duurzaamste ROC' verdienen. JMA@school heeft actief bijgedragen aan het project. Zo hebben we 12 workshops gegeven en hebben we de 'thuisbespaaropdracht' ontworpen. ROC de Leijgraaf... gefeliciteerd!

En verder...

- in Rotterdam zijn lessen gegeven over klimaatverandering en is de milieuscan uitgevoerd!
- start The Bet weer op het Regio College in Zaandam
- komen er dit jaar ook nog gastlessen aan in Den Haag, Groningen, Hoofddorp, Haarlem...
- komt er komend jaar wellicht een groot project aan voor alle MBO's in Nederland! Hou de nieuwsbrief in de gaten.

Melkpak in je binnenzak

Je eigen portemonnee maken van melk- of sappakken? Typ op YouTube "van melkpak naar portemonnee" en je vindt videodemonstraties over hoe je dit makkelijk zelf kunt doen. www.youtube.com

Vleeswijzer

Samen met Varkens in Nood heeft Milieudefensie de Vleeswijzer ontwikkeld. Een kaartje voor in je portemonnee waarop je meteen kunt zien hoe verschillende soorten vlees scoren op dier-vriendelijkheid én milieupact. Bestel 'm gratis: www.vleeswijzer.nl

cybermannetje®

WIST JE DAT:

• Sinterklaas weer in het land is? Goedkope en originele kado's geef je elkaar tijdens het **kadodobbelspel**. Per persoon neem je een paar dingen mee die je zelf niet meer gebruikt, en met de dobbelsteen wordt bepaald wat er met de kado's gebeurt. Verzin zelf de regels (bijvoorbeeld 1=uitpakken, 2=doorgeven, 3=afpakken enzovoort.)

Wie kent hem niet?

• De gemiddelde Nederlander **8,5 minuut douchet**? Maak je hier 5 minuten van dan bespaar je per week 240 liter warm water! Per jaar scheelt dit 40 euro op de water- en gasrekening.

• Een **Google zoekopdracht** evenveel energie kost als één uur licht door een lamp van 11 watt? De nieuwe zoekmachine **Znout** compenseert aan het eind van iedere maand het energieverbruik.

• je bij **Studio Hergebruik** mooie en hippe kleding en hebbedingetjes kunt kopen die allemaal gemaakt zijn van afval? Zoals een stropdas van oude fietsbanden of tassen van vrachtwagenzeilen. Coolsingel 52 in Rotterdam.

heb je ook een wist-je-dat-je? mail 'em door naar school@jma.org

wie wat waar

Alle individuele leden en die van de JMA@schoolgroepen, krijgen 4 keer per jaar de nieuwsbrief. Tenminste als wij hun adres hebben! Geef dus de naam en het adres van de (nieuwe) leden van je groep door aan jma@school!

Jij in de JMA@school?
Jouw actie ook in de JMA@school? Heb je een leuk idee of een goede tip? Mail dan naar Anne of Juriaan!

Wil je ook de JMA@school?
Vraag hem dan gratis aan via school@jma.org

Advies en lespakketten nodig?
JMA kan gastlessen geven, milieuprojectdagen organiseren en heeft daarnaast materialen beschikbaar.

Geef de JMA@school door!

Heb je vrienden, klasgenoten die ook interesse hebben in milieu? Nieuwe leden in je milieugroep? Of collegadocenten die ook weleens een milieules willen organiseren? Geef ze dan de JMA@school.

Waar zit JMA@school

JMA@school is een project van Jongeren Milieu Actief en is gehuisvest in het kantoor van Milieudefensie. JMA is de jongerenorganisatie van Milieudefensie.

JMA
T (020) 550 7300
Postbus 19199
1000 GD Amsterdam
e-mail: school@jma.org

De redactie streeft ernaar om zoveel mogelijk de beelden van foto's te achterhalen. Mocht er overhoop toehauteursrecht op van toepassing is, neem dan contact op met het kantoor van JMA.

Colofon:
vormgeving: Eric Mels, Hoorn
drukkerwerk: Macula, Boskoop

groenelidende

JMA in Actie!

Flessenpost en flashmob

Foto: Michiel Wijnbergh

Flessenpost

Op 14 oktober heeft JMA van het Plein in Den Haag, voor de gebouwen van de Tweede Kamer, een groot zandstrand gemaakt. Op dit strand hebben we meer dan 3.000 gerecyclede plastic flesjes laten aanspelen om aandacht te krijgen voor klimaatverandering. De flesjes waren gevuld met klimaatboodschappen van Nederlandse jongeren die JMA heeft verzameld tijdens de festivaltour. Al deze jongeren roepen de regering op om tijdens de klimaatonderhandelingen in Kopenhagen goede afspraken te maken om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Minister Cramer (van milieu) heeft de flesjes in ontvangst genomen en beloofd dat zij in Kopenhagen haar best gaat doen voor een sterk klimaatakkoord.

Met de actie haalden we veel kranten én het achtuurjournaal!

ACT NOW

Flashmob

JMA is onderdeel van de Jongeren Kopenhagen Coalitie (de JKC). Een samenwerking van 15 Nederlandse jongerenorganisaties die zich inzetten voor een beter klimaat en de politiek willen beïnvloeden tijdens de klimaatonderhandelingen in Kopenhagen. Op de website www.kopenhagenactnow.nl kun je je eigen acties voor een beter klimaat toevoegen. Ook kun je aangeven dat je mee wilt doen aan een actie van iemand anders.

4 november stonden 100 jongeren tegelijk stil voor het klimaat op het centraal station in Utrecht. Deze onverwachte actie wordt een flashmob genoemd. Een groep mensen spreekt via internet van te voren met elkaar af en organiseert een actie, in dit geval om aandacht te vragen voor het klimaat. Veel reizigers bleven staan om te kijken naar 100 jongeren in freeze.

Beat the heat Now

Kom ook op 12/12 naar Beat the Heat Now. Een groot klimaat evenement van verschillende organisaties in de Jaarbeurs waar je Boris kunt zien optreden. www.beattheheatnow.nl

DE WERELD EN HET MILIEU

Zweden

door Sarai Alons (stagiair JMA)

LANGKOUS EN NILSSON

veel water ...

... EN ELANDEN

Zweden is niet alleen het land van Pippi Langkous en Niels Holgerson maar ook van de uitgestrekte vlaktes en mooie wilde landschappen waar je zomaar tegen een prachtig eland of een grote beer aan kan lopen. Zweden is het grootste land van Scandinavië en het is bijna elf keer zo groot als Nederland. Toch wonen er maar negen miljoen mensen! De meeste mensen wonen in het zuiden van Zweden, dit is ook waar de hoofdstad, Stockholm ligt. In het Zuiden is het klimaat wel te vergelijken met Nederland, hoewel het in de winter wel wat kouder is. In het noorden kan het tijdens de lange winters echter wel 35 graden onder nul worden!

Winter en zomer

Van februari tot en met mei was ik in Zweden, (in het schattige stadje Uppsala om precies te zijn) om hier een deel van mijn studie te doen. Toen ik aankwam was alles bedekt met een dikke laag sneeuw en ijs. In de buurt van mijn huis was een enorm meer wat overgaat in een rivier. Deze rivier gaat helemaal van Uppsala naar Stockholm, een afstand van meer dan 50 km. Dit hele meer en de rivier waren bevroren en je kon van Uppsala naar Stockholm schaatsen! Overdag was het maar een paar uurtjes licht, in de winter komt de zon in Zweden alleen heel kort boven de horizon. Naarmate het voorjaar aanbrak en de zomer steeds dichterbij kwam, werd de temperatuur niet alleen steeds aangename, maar ook de dagen werden langer en langer, totdat het aan het einde van mei niet eens echt donker meer werd 's nachts!

Allemansrecht

Terwijl ik in Zweden was heb ik heel veel mooie wandelingen gemaakt en genoten van de prachtige natuur. In Zweden wordt heel veel aan outdoor sport gedaan. Veel mensen in Zweden zijn fanatieke wandelaars of langlaufers. Er zijn dan ook heel veel prachtige natuurgebieden met mooie wandelroutes. In alle natuurgebieden in Zweden heerst het allemansrecht. Dit betekent dat het toegankelijk is voor iedereen en je in principe vrij bent om te gaan en te staan waar je wilt, ook op het terrein van andere mensen. Zolang je maar respectvol omgaat met de omgeving, geen afval achter laat en geen andere mensen stoort. Zo mag je bijvoorbeeld overal je tentje opzetten en een kampvuur maken. Je moet natuurlijk wel oppassen waar je dat doet en je er van verzekeren dat er geen brandgevaar is! Op veel plekken staan ook hutjes in het bos waar je vrij gebruik van kan maken voor overnachting.

Afvalscheiding

De meeste mensen in Zweden gaan heel bewust met het milieu om. Dat merk je meteen als je kijkt hoe het afval gescheiden wordt. Niet alleen compost, glas en papier worden uit elkaar gehouden, maar ook kartonnen verpakkingen, plastic verpakkingen, blikjes, batterijen, karton en lampjes. Ook krijg je statiegeld terug op bijna alle glazen- en plasticflesjes en zelfs op bier- en frisdrank-blikjes. Verder kan je ook in elke supermarkt goede biologische producten vinden.

Noorderlicht

In het noorden van Zweden kan je bijna elke nacht het noorderlicht, of aurora borealis, zien. Het noorderlicht ontstaat door uitbarstingen op de zon waarbij zonnevlammen magnetische deeltjes met zo'n 3000 kilometer per seconde de ruimte inschieten. De deeltjes die de atmosfeer van de aarde binnendringen worden door de magnetische veldlijnen in de atmosfeer afgebogen naar de aardmagnetische polen. Hierdoor kan je het noorderlicht vooral goed zien in Canada, Alaska, Siberië en Scandinavië (en dus ook in Zweden). Het noorderlicht geeft een soort lichte gloed in de lucht, of het licht is zichtbaar als bewegende bogen, stralenbundels of gordijnen van licht en heel soms is het zelfs vlammend.

Zweden is een land van uitersten in de natuur. Het is zeer mooi om te zien hoe de Zweden in harmonie met hun omgeving leven.

SARAI (LIJNKS) MET VRIENDIN DIANA

EN... Actie! Laatste JMA@School op papier!

VOORTOON PER E-MAIL

In de vorige nieuwsbrief heb je al kunnen lezen dat JMA@school op de website de Digitale Leeromgeving heeft geplaatst. Hierin staan alle materialen van JMA zodat jij als leerling of docent deze zelf kan gebruiken.

In een wereld die steeds digitaal wordt, is een nieuwsbrief van papier ouderwets. Vandaar dat dit de laatste nieuwsbrief is die door je brievenbus komt. Vanaf 2010 komt de nieuwsbrief per mail. Sneller, actueler en milieuvriendelijker!

Maar dan is het natuurlijk wel belangrijk dat we wel je e-mailadres hebben. Stuur je adres naar ons en je weet zeker dat je de JMA@school nieuwsbrief niet misloopt. Hoe doe je dat?

Optie 1

Ga naar www.jma.org/jma-at-school/nieuws en geef je op voor de nieuwsbrief door je gegevens in te vullen.

Optie 2

Stuur een mailtje naar school@jma.org met daarin je gegevens.

Optie 3

Vul hieronder je gegevens in, knip de **bon** uit en stuur hem op

Ja, maak mij lid van de JMA@school e-mailnieuwsbrief

- Maak mij tevens lid van de digitale twee wekelijkse JMA nieuwsbrief
- Neem contact met mij op over de mogelijkheden van JMA@school

Ik zit op het / geef les op het*

- Voortgezet Onderwijs
- MBO
- anders, namelijk

* doorhalen wat niet van toepassing is

Naam

E-mail

School

Knip de bon uit en stuur hem op naar:

Jongeren Milieu Actief, t.a.v. JMA@school

Antwoordnummer 8391, 1000 RA Amsterdam (postzegel niet nodig)

